

2

• 16

Tolmin

Alpsko mesto leta 2016

Leto 2016 se izteka. Tolmin, Alpsko mesto leta 2016, naziv ponosno predaja Tolmezzu, italijanskemu mestu v osrčju Karnijskih Alp, ki bo v prihajajočem letu pisalo svojo zgodbo trajnostnega razvoja.

In mi? Se naša zgodba na tem mestu zaključuje?

V občini Tolmin si že dolgo prizadevamo za naravi prijazen in družbeno odgovoren razvoj, zavedamo se kulturnih potencialov prostora, v katerem živimo, in lastne

identitete. Pridružitve mreži alpskih mest je bila potrditev dosedanjih dosežkov na tem področju in hkrati zaveza za prihodnost. Dejavnosti, ki smo jih zasnovali v sklopu obeleževanja tega v alpskem prostoru in širše cenjenega naziva, temeljijo na teh dosežkih in, kar je še pomembnejše, izhajajo iz potreb ter želja skupnosti in posameznikov, ki so se v oblikovanje programa obeleževanja dejavno vključili.

Naj spomnimo, da so bile v lokalnem okolju kot prioritete prepoznane vsebine, ki se med drugim vežejo na obujanje različnih oblik javnega prevoza, vključno z Bohinjsko progo, razvoj lokalne gastronomske ponudbe in razpršenih namestitvenih kapacitet, širšo prepoznavnost Unescovega programa *Človek in biosfera*, vzpostavitev Mladinskega sveta Občine Tolmin in *coworking* skupnosti ter priprava programa za mlade. Tako so se izluščili trije stebri delovanja: turizem, trajnostna mobilnost in prihodnost mladih v alp-

skem prostoru. V letu 2016 so jih gradili številni dogodki in vsebine. Vseh je bilo toliko, da vam na naslednjih straneh lahko predstavimo le nekatere. Zasluga za tako pestro dogajanje gre vsem vam, ki ste prepoznali sporočilo Alpskega mesta leta, kjer je dejavna vloga posameznika v družbi pomemben gradnik skupne prihodnosti.

Z letom 2017 Tolmin svojemu nasledniku predaja le laskavi naziv. Naša zaveza, da bomo zasnovane dejavnosti nadgrajevali, ostaja. Hvala vam, da lahko prihodnost gradimo skupaj!

Alpsko mesto leta 2016 so letos obiskali številni domači in tuji gostje, gostili pa smo tudi mednarodno razstavo Constructive Alps, znotraj katere je bila predstavljena nagrajena obnova planine Laška seč. Tolminsko so med drugimi odkrivali tudi člani društva Alpsko mesto leta in novinarji alpskih držav.

Občina Tolmin

2
• 16 Tolmin

MOBILNOST

V Tolminu je bila na novem parkirišču postavljena polnilnica za električne avtomobile.

V času festivalov je bil med Tolminom in Tolminskimi koriti organiziran brezplačen javni prevoz.

Ponovna umestitev Bohinjske proge na zemljevid trajnostnih prometnih povezav z naraščajočim pomenom za razvoj turizma je bila letos simbolno podprta z obeleževanjem 110. obletnice njene izgradnje. Podaljšanje vožnje avtovlaka do Nove Gorice, širitev kapacitet za prevoz koles v času sezone in posamezne manjše naložbe ter izboljšave železniške infrastrukture so le del opravljenega procesa, ki se nadaljuje ob podpori različnih pobud. Trendi trajnostne mobilnosti terjajo uporabnikom bolj dostopne in prijazne storitve, hkrati pa možnost povezljivosti na druge oblike prevoza. Vlak je le ena izmed oblik javnega prevoza, ki z navezavami na različne avtobusne linije in pohodniške ter kolesarske poti tvori sistem multimodalnosti.

Začel se je proces vzpostavitve coworking skupnosti in ureditve prostorov za njeno delovanje.

Organizirani so bili Kreativni zajtrki, na katerih so udeleženci izpostavljali svoje ideje, želje in potrebe.

Dan Alpske konvencije, ekskurzija Ministrstva za okolje in prostor ter svetovno prvenstvo v gorskem maratonu so poskrbeli, da so udeleženci aktivno spoznavali lepote Tolminske in njeno dediščino. Za to so se potrudili tudi v tolminskem vrtcu in osnovni šoli, kjer so za svoje otroke, učence ter goste pripravili posebne dejavnosti.

MLADI

Začel se je proces izdelave lokalnega programa za mlade s sloganom »Mi smo – mi bomo«, ki vključuje pomembne ukrepe za mlade v starosti od 15 do 29 let. Dejavnosti za pripravo programa koordinira delovna skupina, v katero so dejavno vključeni predstavniki mladinskih organizacij. Na podlagi rezultatov opravljene spletne ankete in ob upoštevanju predhodno izvedenih dogodkov za mlade, kot tudi usmeritve nacionalnih strateških dokumentov, so bili opredeljeni strateški cilji ter nosilci posameznih ukrepov. Nadaljnje dejavnosti delovne skupine so usmerjene v predstavitev dosedanjih ugotovitev in predlogov rešitev mladim ter zainteresirani javnosti v obliki delavnic oziroma javnih razprav.

TURIZEM

Predstavitev priložnosti, ki jo ponudnikom prinaša koncept razpršenih hotelov.

Pobude za večjo prepoznavnost in promocijo tolminske kuhinje so že dolgo nakazovale na korak naprej, zato je bilo letos izvedenih kar nekaj dejavnosti, ki so gostince podprle pri oblikovanju svoje ponudbe ter goste usmerjale k preizkušanju tradicionalne in sodobne tolminske kulinarike. Za gostinske ponudnike iz občine Tolmin sta bili pripravljene dve kuharski delavnici s priznanima kuharskima mojstroma, natisnjen pa je bil tudi večjezični letak Tolminska kuhinja – okusi tradicije in sodobnosti, ki obiskovalce usmerja do ponudnikov tolminskih jedi. Letak je že skoraj pošel, kar je dodaten dokaz, da je povpraševanja po domačih dobrotah veliko.

Ozaveščanje o Unescovem programu MAB – Človek in biosfera, katerega del smo tudi prebivalci občine Tolmin.

→ str. 4

Alpsko mesto leta 2016 se je predstavilo na številnih dogodkih izven domačih krajev. Fotografije prikazujejo dogodek ob zagonu Strategije EU za alpsko makroregijo na Brdu pri Kranju, Slovenski knjižni sejem v Ljubljani ter Alpski teden in Alpenfestival v Nemčiji.

Tolmin

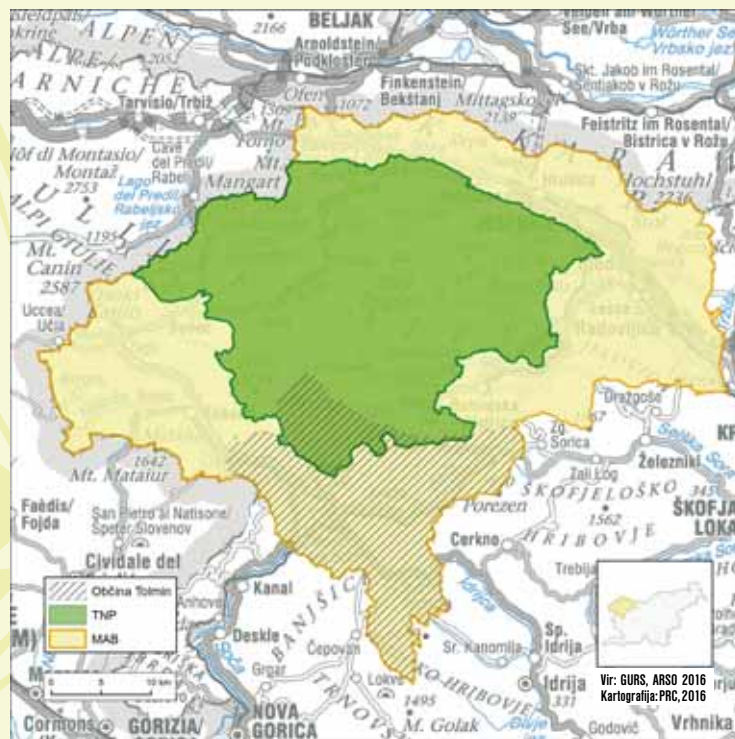
MAB (Man and the Biosphere Programme) je medvladni raziskovalni program Unesca (Organizacije Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo). Njegov cilj je vzpostaviti ravnovesje odnosa med človekom, naravo in kulturnim izročilom. Svetovna mreža biosfernih območij danes vključuje 669 biosfernih območij v 120 državah.

Biosferna območja v Sloveniji:

- Biosferno območje Julijske Alpe (2003),
- Biosferno območje Kras in porečje Reke (2004),
- Biosferno območje Kozjansko in Obsotelje (2010),
- Biosferno območje Mura kot del čezmejnega biosfernega območja Mura-Drava-Donava (2016).

Sožitje med naravo, kulturnim izročilom in človekom predstavlja osrednje sporočilo biosfernih območij, združenih pod zaščito Unescovega programa MAB – Človek in biosfera, ki ga sooblikujemo tudi prebivalci občine Tolmin. Skupaj z devetimi alpskimi občinami smo namreč del **Biosfernega območja Julijske Alpe**. Biodiverzitetata, številne krajinske, kulturne in krajevne posebnosti naše občine in Biosfernega območja Julijske Alpe kot celote, tradicionalna znanja, ki jih negujemo, in izročilo, ki se prenaša iz roda v rod, so naš kapital za prihodnost.

V Julijskih Alpah svoj način življenja od nekdaj delimo z naravo. Znanja naših prednikov nam predstavljajo osnovo, na kateri gradimo in razvijamo boljši jutri. In čeprav se nam naš način življenja zdi

Biosferno območje Julijske Alpe upravlja Javni zavod Triglavski narodni park. Razteza se preko meja narodnega parka, saj zajema celotno ozemlje parkovnih občin, pa tudi nekatere občine, ki niso del parka.

praktično samoumeven, je z vidika časa, v katerem živimo, prepoznan kot vrednota, vredna posebnega priznanja.

Se zavedamo priložnosti, ki nam jo ponuja UNESCO?

Posebnost biosfernih območij je v tem, da vzpostavljajo pozitiven odnos in enakovredno partnerstvo med človekom in naravo. V biosfernih območjih zavarovana narava ni pomembnejša od uravnoteženega gospodarskega razvoja. Prav zato so ta območja zanimiva in drugačna. Prebivalcem ponujajo številne priložnosti, ne nazadnje prinaša Unescovo priznanje izjemno promocijsko prednost in prepoznavnost.

Smo ambasadorji dediščine, ki jo živimo in ohranjamo. Vsi skupaj in vsak dan posebej. Tudi MI smo biosfera!

V iztekajočem se letu je Tolminska obeleževala nekaj pomembnejših obletnic. Slovesno je bilo ob prevzemu naziva Alpsko mesto leta, na slovesnostih ob 110. obletnici izgradnje Bohinjske proge, ob 100. obletnici izgradnje cerkve v Javorci in na dogodkih ob 120-letnici Planinskega društva Tolmin.

